

13. november 2023
J.nr. 2023 - 5462

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes endeligt svar på spørgsmål nr. 278 af 16. juni 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofoed (DF) og Mette Thiesen (DF).

Jeppe Bruus

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren beregne effekten på Danmarks Gini-koefficient ved en indeksering af tobaksafgiften på 3,5 pct. fra 2024 frem mod 2030?

Svar

Afgifter påvirker ikke direkte de disponible indkomster, der normalt danner grundlag for fordelingsberegninger. Det skyldes, at de disponible indkomster opgøres som den indkomst, der rådes over efter indkomstskat mv., men inden betaling af afgifter. Afgifter har dog betydning for hvor stort et forbrug, der kan afholdes for en given disponibel indkomst, idet afgifter udhuler den reale værdi af den disponible indkomst. Beregningsteknisk kan en afgiftsændring opgøres som en ækvivalent ændring af den disponible indkomst, hvorved der kan opgøres en ændring i de ækvivalente indkomstforskelle og dermed en ækvivalent ændring i Gini-koefficienten.

Tobaksafgifterne er primært defineret ved, at satserne er fastsat i kroner og øre, som ved gældende lov ikke indekseres. Det betyder, at udgifterne til tobaksafgifter ved et givent forbrug over tid vil udgøre en stadig mindre del af de disponible indkomster, når det forudsættes, at disse vil vokse. Derfor vil tobaksafgifterne i fravær af løbende diskretionære ændringer over tid alt andet lige bidrage til stadig mindre reale indkomstforskelle. Den nedenfor viste ækvivalente ændring i Gini-koefficienten angiver således virkningen af at indeksere tobaksafgifterne set i forhold til et scenarie, hvor de reale indkomstforskelle isoleret set ellers ville falde over tid.

Det bemærkes, at der ved beregning af fordelingsvirkninger tages udgangspunkt i den umiddelbare virkning af afgiftsændringen. Der tages altså ikke højde for eventuelle afledte adfærdsvirkninger, der også kan variere på tværs af indkomstgrupper.

Hvis tobaksafgifterne indekseres med 3,5 pct. fra 2024 til 2030, vil afgiftssatserne stige med samlet 26,4 pct. over hele perioden, svarende til en prisstigning på ca. 13 kr. for en gennemsnitlig pakke cigaretter ved fuld overvæltning. En gennemsnitlig pakke cigaretter vil derfor koste ca. 72 kr. (med udgangspunkt i den vægtede gennemsnitlige pakkepris i 2022 på ca. 59 kr.).

Fordelingsvirkningerne er beregnet for den samlede afgiftsstigning i 2030, som skønnes at øge indkomstforskellene med ca. 0,07 pct.-point målt som en ækvivalent ændring i Gini-koefficienten.